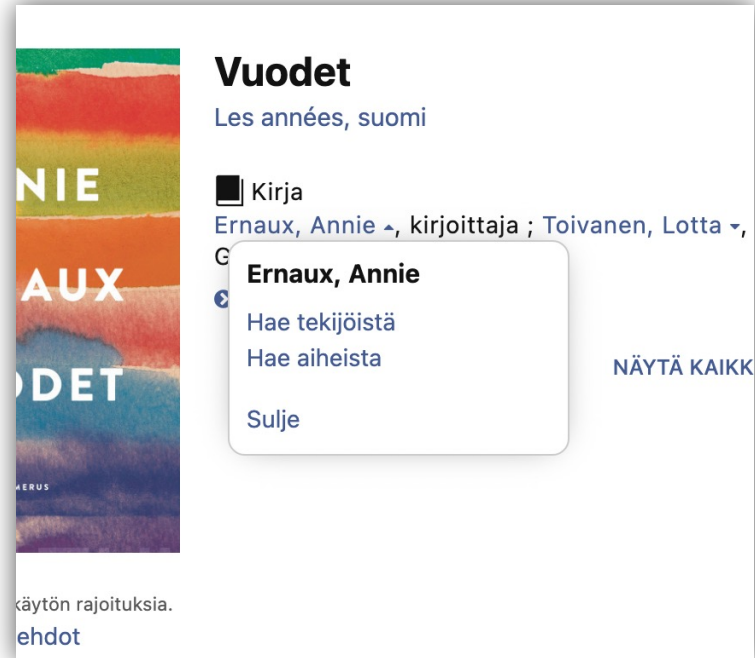

Pop over - käytettävyydestit

Saga Jacksen 2022

Käytettävyystestien tarkoituksena oli selvittää, kokevatko käyttäjät pop over –toiminnon helppokäyttöiseksi.

Pop over –toiminnolla tarkoitetaan linkistä painaessa aukeavaa ponnahdusikkunan tyylistä komponenttia.

Pop over -toimintoa tarkasteltiin kolmesta eri näkökulmasta:

1. Kyppi.fi –linkin (muinaisjäännösrekisteri) käyttö paikkatietoihin tuodun pop over –toiminnon kautta.
2. Kirjastoaineiston yhteydessä pop overin kautta näkyvät aihesanarikastukset ohjaustermien ja kieliversioiden kautta.
3. Lisäksi pop overin toimivuutta testattiin aiemmin syksyllä 2022 järjestettyjen AHAA-käytettävyystestien yhteydessä. AHAA-testeissä tarkasteltiin arkistoaineistoa.

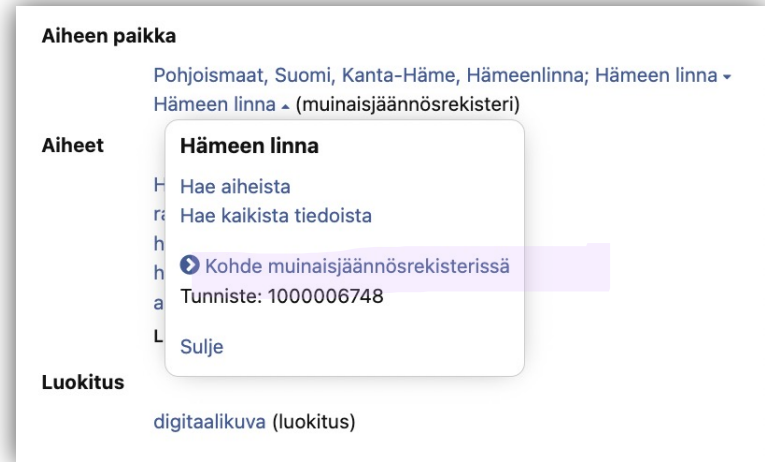
Testeissä kartoitettiin myös yleisesti käyttäjien kokemuksia ja mielipiteitä tietuesivujen rakenteesta, sekä tarkasteltiin aineistojen hakemisen sujuvuutta Finna.fi:ssä.

Pop over –toimintoa testasi yhteensä 5 henkilöä, jonka lisäksi AHAA-käytettävyystesteissä pop over –toimintoa testasi 6 henkilöä.

Pop over: Kypipi.fi –linkin testaaminen

Mikä kyppi.fi –linkki?

- Kyppi.fi –linkillä tarkoitetaan tämän testin yhteydessä Finnan tietuesivulta pois johtavaa linkkiä Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunaan.

The screenshot shows a search result for 'Hämeen linna' in the Kyppi.fi system. The 'Aiheen paikka' (Subject location) is listed as 'Pohjoismaat, Suomi, Kanta-Häme, Hämeenlinna; Hämeen linna - Hämeen linna - (muinaisjäännösrekisteri)'. The 'Aiheet' (Subjects) section shows a dropdown menu with 'Hämeen linna' selected. Below the dropdown, there are options to 'Hae aiheista' (Search from subjects) and 'Hae kaikista tiedoista' (Search from all information). The selected item is 'Kohde muinaisjäännösrekisterissä' (Object in the archaeological register) with the identifier 'Tunniste: 1000006748'. There is also a 'Sulje' (Close) button. The 'Luokitus' (Classification) section shows 'digitaalikuva (luokitus)' (digital image (classification)).

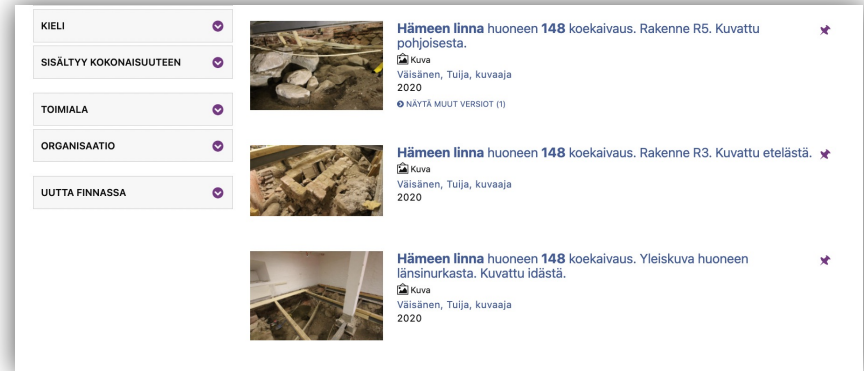
[Linkki kyppi.fi -sivustolle.](#)

- Testaajina toimi kaksi arkeologia. Testaajat valikoituivat mukaan vapaaehtoisten testaajien joukosta seuraavin perustein:
 - Finna oli tuttu molemmille testaajille. Kumpikin testaajista oli käyttänyt Finnaa kuvien hakemiseen ja toinen testaajista oli etsinyt digitoituja aineistoja etenkin tutkimustarkoituksessa.
- Lisäksi testiin liittyvä Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkuna Kyppi.fi oli molemmille testaajille tuttu sivusto.

- Aluksi testissä tarkasteltiin Hämeen linnassa tehtyjen koekaivausten dokumentointikuvia Finnassa.
- Tämän lisäksi testissä tarkasteltiin kuvia Sammallahdenmäestä (arkeologinen kohde).
- Aineistot oli rajattu organisaation mukaan niin, että hakutuloksissa näkyi Museoviraston kuvia. Rajauksen kanssa varmistettiin, että testaajat löysivät sellaisia kuvia, joista löytyy kyppiin liittyvä linkki.

Testitehtävä 1

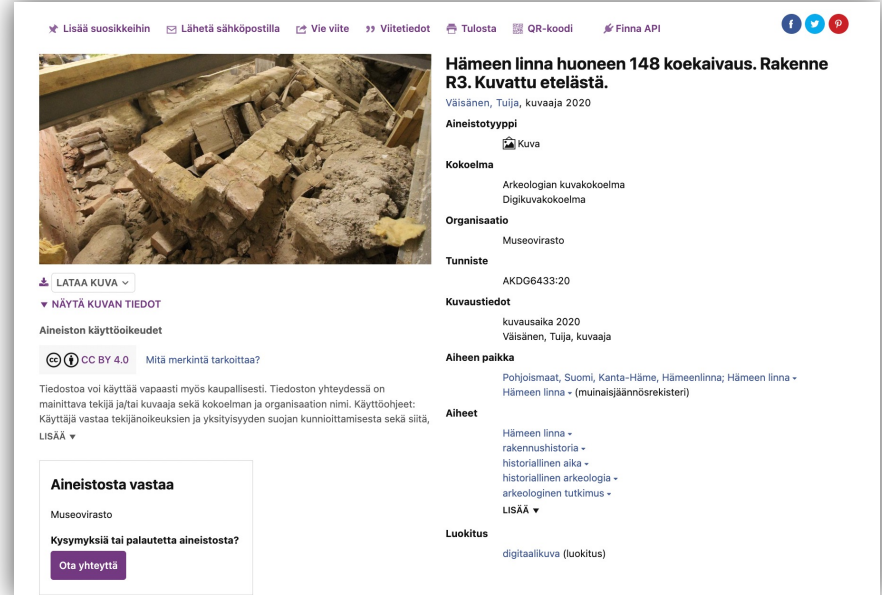
- Molemmille testaajille annettiin testin lähtötilanteessa valmis hakutulos Hämeen linnan huoneesta 148. Kumpikin testaajista valitsi hakutuloksista tarkasteluun kuvan *Hämeen linna huoneen 148 koekaivaus. Rakenne R3. Kuvattu etelästä.*
- Testaajia kehoitettiin tarkastelemaan kuvaa ja siihen liittyviä tietoja.

The screenshot shows a search results interface with the following elements:

- Filters (left sidebar):**
 - KIELI
 - SISÄLTYY KOKONAISUUTEEN
 - TOIMIALA
 - ORGANISAATIO
 - UUTTA FINNASSA
- Search Results (main area):**
 - Result 1:** Hämeen linna huoneen 148 koekaivaus. Rakenne R5. Kuvattu pohjoisesta. Includes a thumbnail image, a 'Kuva' icon, the author 'Väisänen, Tuija, kuvaaja 2020', and a link 'NÄYTÄ MUUT VERSIOT (1)'. A star icon is on the right.
 - Result 2:** Hämeen linna huoneen 148 koekaivaus. Rakenne R3. Kuvattu etelästä. Includes a thumbnail image, a 'Kuva' icon, the author 'Väisänen, Tuija, kuvaaja 2020', and a star icon on the right.
 - Result 3:** Hämeen linna huoneen 148 koekaivaus. Yleiskuva huoneen länsinurkasta. Kuvattu idästä. Includes a thumbnail image, a 'Kuva' icon, the author 'Väisänen, Tuija, kuvaaja 2020', and a star icon on the right.

- Testaajilta kysyttiin miten he lähtisivät etsimään lisätietoa kuvaa koskevasta koekaivauksesta.
 - Molemmat mainitsivat todennäköisesti etsivänsä lisätietoa kypfi.fi –sivustolta, mutta kumpikaan testaajista ei huomannut linkkiä Finnassa ensimmäistä tietuetta tarkastellessa.
 - Lisätietojen hakemisen yhteydessä testaajat toivat esiin kuvailutietojen suppeuden. Esimerkiksi arkeologisia kaivauksia etsiessä heitä hyödyntäisi tieto kaivausten vastuuhenkilön nimestä.
 - Toinen testaaja toi esiin, että katsoo Finnasta digitoituja aineistoja nimenomaan löytääkseen niitä asioita ja kuvia, joita kaivauksia koskevissa raporteissa ei ole välttämättä mainittu.
 - On kuitenkin syytä huomoida, että kuvat eivät välttämättä liity suoraan kaivauksiin, tai raporteihin.

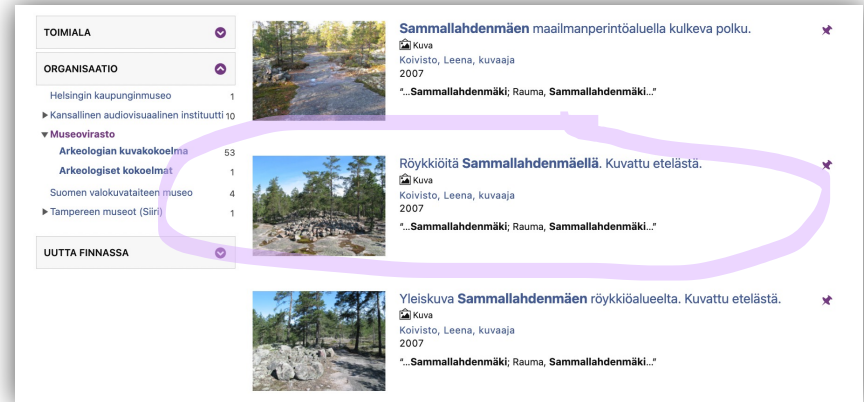
The screenshot shows a digital object record (DOI) for an archaeological excavation. The main image shows the remains of a stone structure, identified as the R3 structure of the 148th excavation in Hämeenlinna. The record includes the following information:

- Object Type:** Kuva (Image)
- Collection:** Arkeologian kuvakokoelma, Digikuvakokoelma
- Organization:** Museovirasto
- Identifier:** AKDG6433-20
- Image Information:** kuvaus aika 2020, Väisänen, Tuija, kuvaaja
- Location:** Pohjoismaat, Suomi, Kanta-Häme, Hämeenlinna; Hämeen linna - Hämeen linna - (muinaisjäännösrekisteri)
- Subjects:** Hämeen linna - rakennushistoria - historiallinen aika - historiallinen arkeologia - arkeologinen tutkimus - LISÄÄ
- Classification:** digitaalkuva (luokitus)

Additional features include a 'LATAA KUVA' button, a 'NÄYTÄ KUVAN TIEDOT' button, and a 'Kysymyksiä tai palautetta aineistosta?' section with an 'Ota yhteyttä' button. The record is licensed under CC BY 4.0.

Testitehtävä 2

- Toisena testitehtävänä testaajia pyydettiin tekemään haku paikasta Sammallahdenmäki. Heitä pyydettiin tekemään rajausta Museoviraston aineistoihin.
- Myös tässä tehtävässä molemmat testaajat valitsivat kuvan oman mielenkiinnonsa mukaan. Kumpikin päätyi valikoimaan saman kuvan: *Röykkiöitä Sammallahdenmäellä. Kuvattu etelästä.*

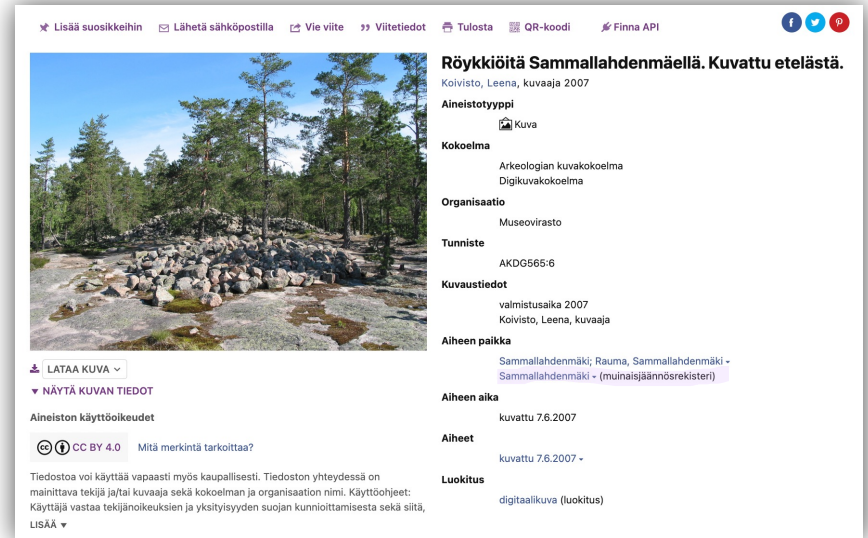
The screenshot shows a search interface with filters on the left and search results on the right. A purple oval highlights the search results for 'Röykkiöitä Sammallahdenmäellä. Kuvattu etelästä.'.

TOIMIALA	ORGANISAATIO
Helsingin kaupungin museo	1
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti	10
Museovirasto	
Arkeologian kuvakokoelma	53
Arkeologiset kokoelmat	1
Suomen valokuvataiteen museo	4
Tampereen museot (Siiri)	1
UUTTA FINNASSA	

Search results:

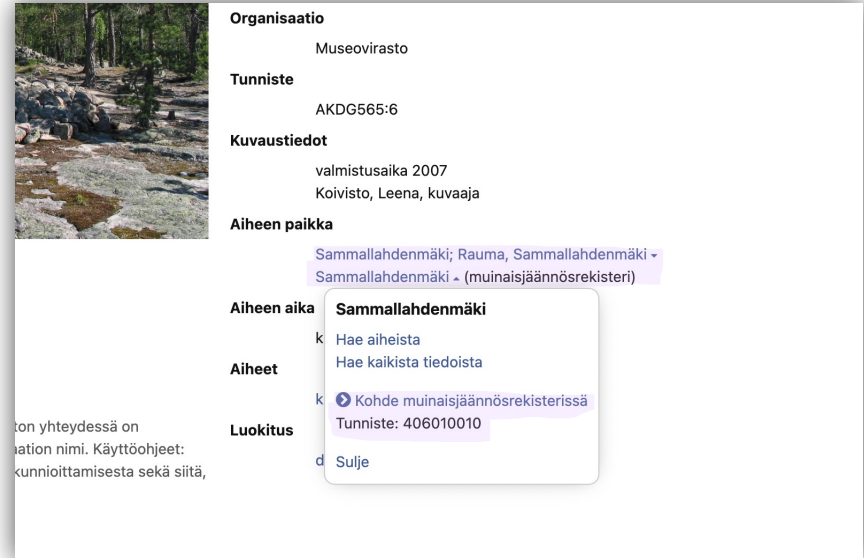
- Sammallahdenmäen maailmanperintöalueella kulkeva polku.**
Kuva
Köivisto, Leena, kuvaaja
2007
"..Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki.."
- Röykkiöitä Sammallahdenmäellä. Kuvattu etelästä.**
Kuva
Köivisto, Leena, kuvaaja
2007
"..Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki.."
- Yleiskuva Sammallahdenmäen röykkiöalueelta. Kuvattu etelästä.**
Kuva
Köivisto, Leena, kuvaaja
2007
"..Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki.."

- Kuvan hakeminen:
 - Organisaatorajaus kävi helposti; Toisella käyttäjällä jäi kuitenkin vahingossa vanha rajain päälle, mikä hankaloitti kuvien etsimistä.
- Toisen kuvan kohdalla molemmat testaajat huomasivat kyppiin vievän linkin.

The screenshot shows a digital image record page for a stone circle in a forest. The page includes a navigation bar at the top with options like 'Lisää suosikkeihin', 'Lähetä sähköpostilla', 'Vie viite', 'Viitetiedot', 'Tulosta', 'QR-koodi', and 'Finna API'. The main image is a photograph of a stone circle in a forest. Below the image, there is a 'LATAA KUVA' button and a 'NÄYTÄ KUVAN TIEDOT' button. The page also includes a section for 'Aineiston käyttöoikeudet' with a 'CC BY 4.0' license and a 'Mitä merkintä tarkoittaa?' link. The 'Aineistotyyppi' is 'Kuva', the 'Kokoelma' is 'Arkeologian kuvakokoelma Digikuvakokoelma', the 'Organisaatio' is 'Museovirasto', the 'Tunniste' is 'AKDG565:6', the 'Kuvaustiedot' are 'valmistusaika 2007' and 'Koivisto, Leena, kuvaaja', the 'Aiheen paikka' is 'Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki - Sammallahdenmäki - (muinaisjännöskreiksteri)', the 'Aiheen aika' is 'kuvattu 7.6.2007', the 'Aiheet' are 'kuvattu 7.6.2007 -', and the 'Luokitus' is 'digitaalikuva (luokitus)'. At the bottom, there is a disclaimer: 'Tiedostoa voi käyttää vapaasti myös kaupallisesti. Tiedoston yhteydessä on mainittava tekijä ja/tai kuvaaja sekä kokoelman ja organisaation nimi. Käyttöohjeet: Käyttäjä vastaa tekijänoikeuksien ja yksityisyyden suojan kunnioittamisesta sekä siitä, LISÄÄ ▼'.

- Toinen testaja toi esille, kuinka Aiheen paikka – otsikon alla olevat kaksi linkkiä näyttävät siltä, kuin siinä olisi vain yksi linkki.
 - Vaikka kursorin laittaa linkin päälle, se ei ilmaise että tietty linkki on valittuna.
 - Molemmat testajat pohtivat pop overissa näkyviä tietoja.
 - Voisiko siinä olla tunnistenumeron lisäksi tarkemmin otsikkoa tai tietoa kohteesta? Toinen testajista pohti, pitääkö tunnisten ylipäättään näkyä pop overissa.
 - Näkyykö linkistä tarpeeksi selkeästi, että se johdattaa pois Finnasta?
- Termi *muinaisjäännosrekisteri* yhdistettiin kyppi.fi sivustoon.
- Linkki koettiin hyvänä asiana.

Organisaatio
Museovirasto

Tunniste
AKDG565:6

Kuvaustiedot
valmistusaika 2007
Koivisto, Leena, kuvaaja

Aiheen paikka
[Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki - Sammallahdenmäki](#) -
[Sammallahdenmäki](#) - (muinaisjäännosrekisteri)

Aiheen aika
Sammallahdenmäki

k [Hae aiheista](#)

Aiheet
[Hae kaikista tiedoista](#)

k [Kohde muinaisjäännosrekisterissä](#)

Luokitus
Tunniste: 406010010

d [Sulje](#)

on yhteydessä on
ation nimi. Käyttöohjeet:
kunnioittamisesta sekä siitä,

- Toinen testaajista pohti pop overissa näkyvän *Hae aiheista* ja *Hae kaikista* tiedoista eroa.
 - Testaaja mietti, viekö hae kaikista tiedoista myös pois Finnasta.
- Testaajat toivat esille, että olisi mukavaa nähdä kokoelmiin liittyvien muiden aineistojen tunnistenumeroita. Toivottiin siis hierarkista näkymää museokokoelmien tietuesivulle.

Aiheen paikka

Sammallahdenmäki; Rauma, Sammallahdenmäki ▾
Sammallahdenmäki ▾ (muinaisjäännösrekisteri)

Aiheen aika

Sammallahdenmäki

k Hae aiheista

Hae kaikista tiedoista

Aiheet

k [Kohde muinaisjäännösrekisterissä](#)

Tunniste: 406010010

Luokitus

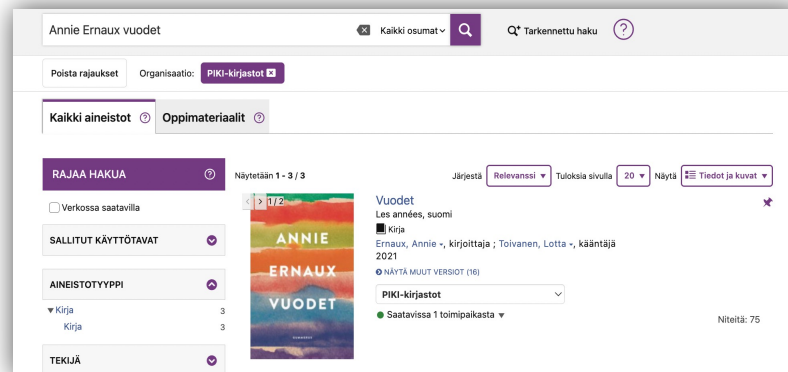
d Sulje

- Kyppi-linkki koettiin tarpeelliseksi ja termi muinaisjäännösrekisteri yhdistettiin oikeaan sivustoon.
- Linkki ei kiinnitä ensisijaisesti huomiota tietuesivulla.
- Linkin sisältöä tulisi vielä selventää.
 - Tehdä näkyvämmäksi se, että linkki vie pois Finnasta.
- Muita huomioita:
 - *Hae aiheista* ja *hae kaikista* tiedoista merkitykset eivät selvinneet heti testaajille

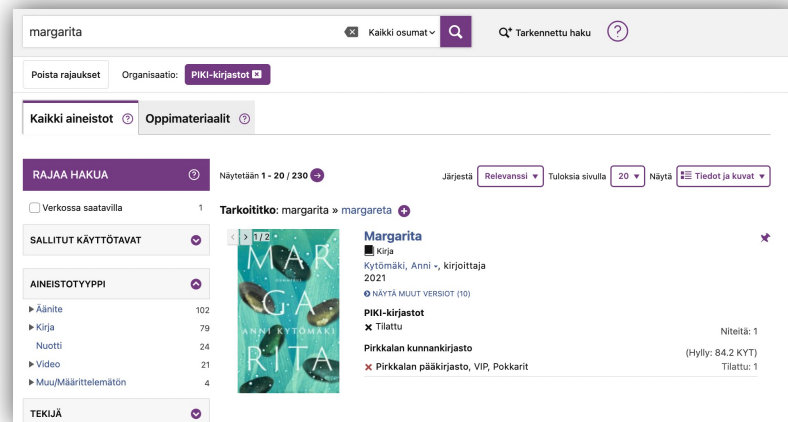
Pop over: Kirjastoaineistolla testaaminen

Pop over: kirjastoaineistoilla testaaminen

- Pop overia testattiin kirjastoaineistojen näkökulmasta tarkastellen kahta teosta; *Vuodet* (Ernaux, 2021) ja *Margarita* (Kytömäki, 2021).
- Testissä aineisto rajattiin PIKI-kirjastoihin, mutta prototyypissä rajaukset eivät pysyneet päällä ja käyttäjät tarkastelivat aineistoa myös muiden kirjastojen kautta. PIKI-kirjastot valikoituivat tarkasteluun, sillä kirjaston aineistoihin oli saatavilla aihe- ja kielirikastukset.

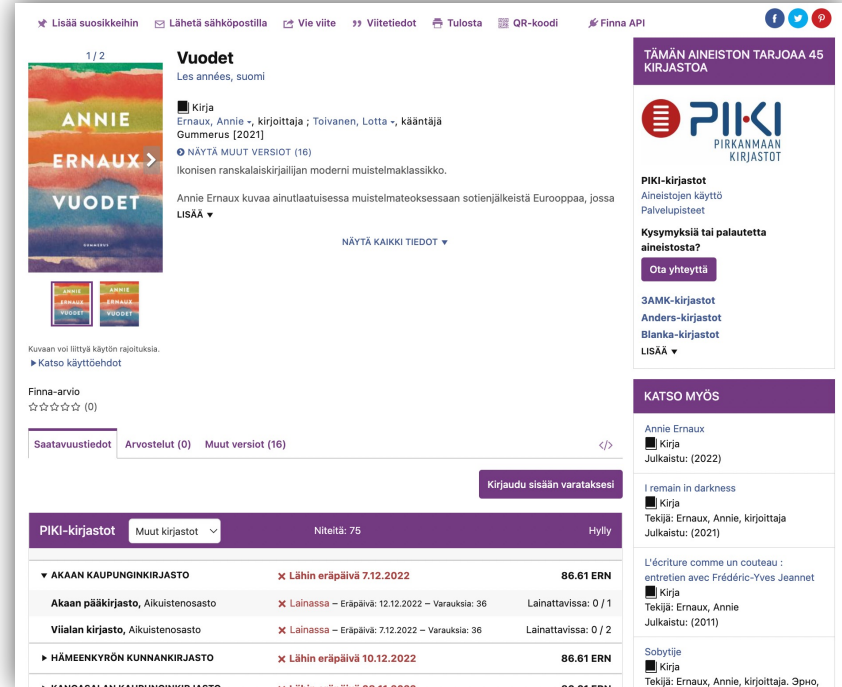
The screenshot shows the search results for 'Annie Ernaux vuodet' in the Finnica system. The search bar contains 'Annie Ernaux vuodet'. The results are filtered by 'Organisaatio: PIKI-kirjastot'. The main result is 'Vuodet' by Annie Ernaux, published in 2021. The book cover is visible. The search results are displayed in a list view with various filters and sorting options.

The screenshot shows the search results for 'margarita' in the Finnica system. The search bar contains 'margarita'. The results are filtered by 'Organisaatio: PIKI-kirjastot'. The main result is 'Margarita' by Anni Kytömäki, published in 2021. The book cover is visible. The search results are displayed in a list view with various filters and sorting options.

- Kirjastoaineistolla pop overia testasi yhteensä kolme henkilöä.
- Finna oli kaikille vähintään nimeltä tuttu palvelu.
- Testaajat totesivat käyttäneensä kirjastojensa verkkopalveluita.
 - Yksi testaajista oli sellaisen kirjaston asiakas, jolla on oma Finna-näkymä.
 - Kaksi testaajista oli käyttänyt muita vaihtoehtoisia kirjastoverkkopalveluita.
- Testaajat käyttivät kirjaston verkkopalveluita aineistojen etsimiseen ja paikantamiseen. Uutta luettavaa testaajat kertoivat etsivänsä esimerkiksi aiheen, kirjailijan tai suositusten perusteella. (Kirjastosta ja verkkopalvelusta)

- Kirjan löytäminen hakutuloksista:
 - 2/3 testaajaa hahmotti hakutuloksista heti oikean version kirjasta.
 - 1/3 testaajista ei hahmottanut, että hänen valitsemansa teos ei ollut Ernauxin teos Vuodet, vaan kyseessä oli sitä käsittelevä artikkeli.
- Tietuesivulle saapuessa testaajat tarkastelivat ensisijaisesti kirjaa koskevaa kuvausta ja kirjan saatavuustietoja.

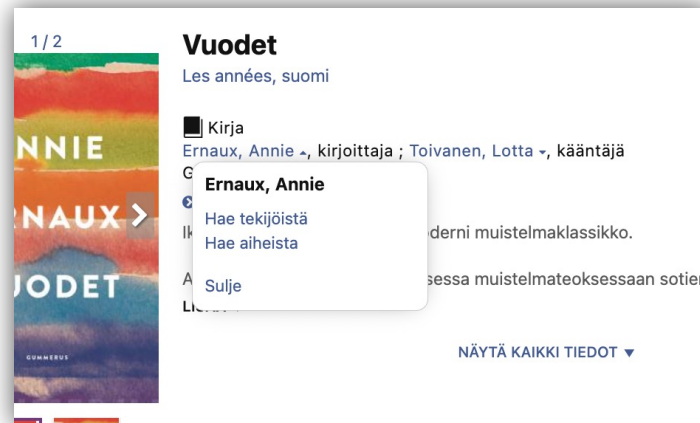

The screenshot shows the Finna search results for the book "Vuodet" by Annie Ernaux. The main content area displays the book cover, author information, and a list of library holdings. The right sidebar contains a section for "TÄMÄN AINEISTON TARJOAA 45 KIRJASTOA" (This collection is offered by 45 libraries), listing various libraries like PIKI and 3AMK. Below that, there is a "KATSO MYÖS" (Look also) section with related titles.

PIKI-kirjastot	Muut kirjastot	Niteitä: 75	Hylly
▼ AKAAN KAUPUNGINKIRJASTO	✗ Lähin eräpäivä 7.12.2022		86.61 ERN
Akaan pääkirjasto, Aikuistenosasto	✗ Lainassa – Eräpäivä: 12.12.2022 – Varauksia: 36		Lainattavissa: 0 / 1
Vialan kirjasto, Aikuistenosasto	✗ Lainassa – Eräpäivä: 7.12.2022 – Varauksia: 36		Lainattavissa: 0 / 2
► HÄMEENKYRÖN KUNNANKIRJASTO	✗ Lähin eräpäivä 10.12.2022		86.61 ERN
▼ KANGASALAN KAUPUNGINKIRJASTO	✗ Lähin eräpäivä 10.12.2022		86.61 ERN

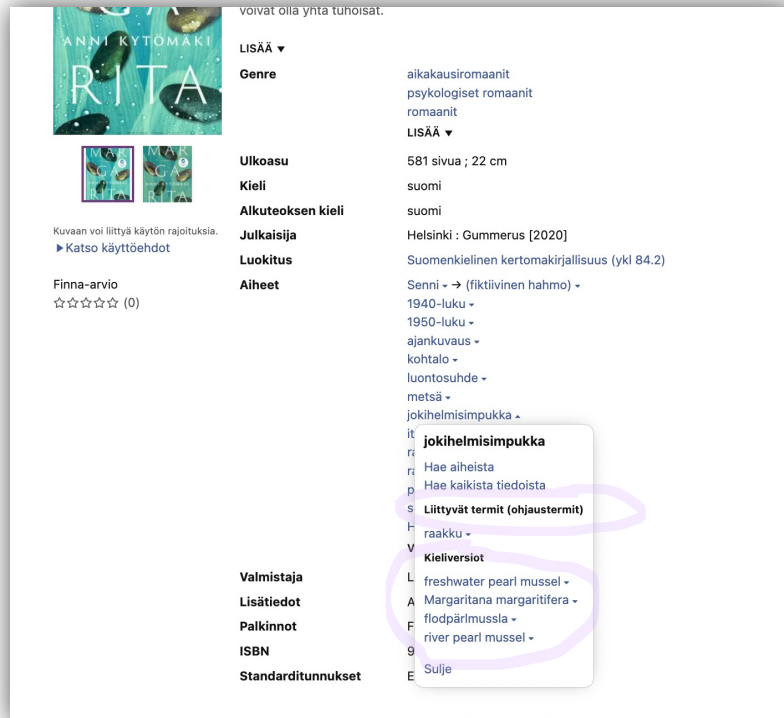
Pop overin kautta hakeminen

- Testaajilta kysyttiin miten he etsisivät lisää Annie Ernauxin kirjoja.
 - 2/3 testaajista klikkasi heti kirjailijan nimestä etsiäkseen lisää Ernauxin teoksia.
 - Yksi käyttäjä etsisi Ernauxin muita teoksia katso myös –palkin tai hakutulosten kautta.
- Käyttäjät tekevät ensisijaisesti *hae tekijöistä* –haun. Ero aihe- ja tekijähaun välillä näyttää olevan selkeä.

Liittyvät termit ja kieliversiot

- Ohjaustermit –käsite ei ole kaikille testaajille tuttu.
 - Sen tarkoitusta arvellaan, mutta ei täysin oikein.
 - Yksi käyttäjästä tunnistaa kuitenkin sanan “raakku” olevan synonyymi sanalle “jokihelmisimpukka” ja pohtii, voiko hakutuloksiin tulla tuloksia liittyen molempiin termeihin.
- Kieliversioista testaajille nousi erilaisia mielikuvia.
 - Testaaja 1 ajatteli kieliversion kautta tehdyn haun hakevan saman kielistä aineistoa.
 - Testaaja 2 pohti, ettei välttämättä tunnista kieliä toisistaan. Mietti myös niiden järjestystä; kahden englanninkielisen termin välissä on muita kieliä.
 - Testaaja 3 kokee kieliversiot hyviksi etenkin tieteellistä kirjallisuutta hakiessa. Kaunokirjallisuuden kohdalla ei koe aiheanoja tai niiden eri kieliversioita yhtä hyödylliseksi.

voivat olla yntä tuhoisat.

LISÄÄ ▼

Genre

aikakausiromaanit
psykologiset romaanit
romaanit
LISÄÄ ▼

Ulkoasu

581 sivua ; 22 cm

Kieli

suomi

Alkuteoksen kieli

suomi

Julkaisija

Helsinki : Gummerus [2020]

Luokitus

Suomenkielinen kertomakirjallisuus (ykl 84.2)

Aiheet

Senni -> (fiktiivinen hahmo) -
1940-luku -
1950-luku -
ajankuvaus -
kohtalo -
luontosuhde -
metsä -
jokihelmisimpukka -

Liittyvät termit (ohjaustermit)

raakku -

Kieliversiot

L freshwater pearl mussel -
A Margaritana margaritifera -
F flodpärmussla -
F river pearl mussel -
S
E Sulje

Valmistaja

Lisätiedot

Palkinnot

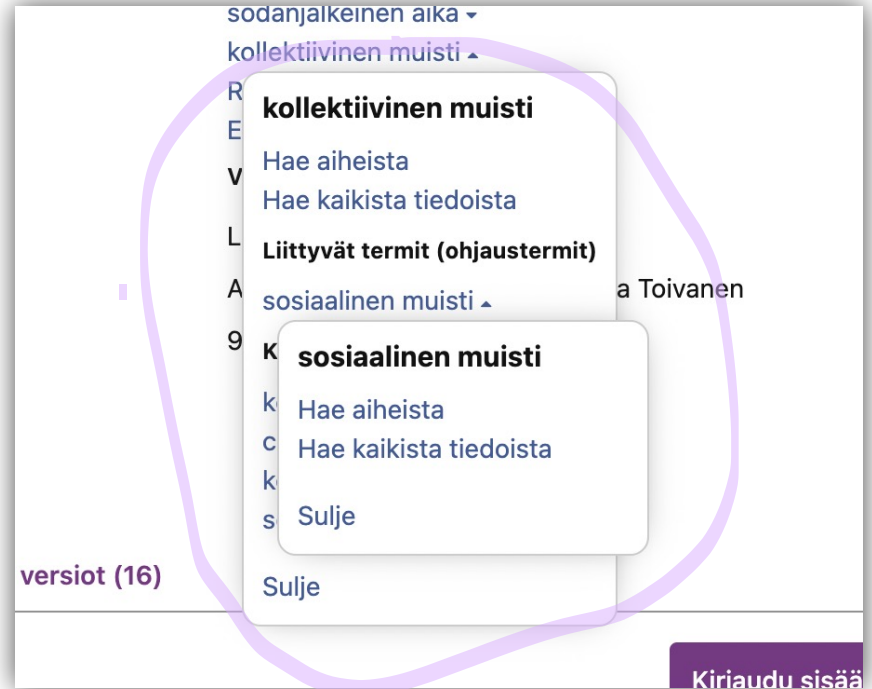
ISBN

Standarditunnukset

Kuvaan voi liittyä käytön rajoituksia.
► Katso käyttöehdot

Finna-arvio
☆☆☆☆☆ (0)

- Yksi käyttäjä huomautti, että kaksinkertaisen pop overin kohdalla sattaisi todennäköisesti painaa väärää kohtaa. Se ei miellyttänyt visuaalisesti.

Tuloksia: kirjastoaineistot ja pop over

- Tekijähaku osoittautui luontevaksi. Kaksi testaajaa kokeili tätä intuitiivisesti ja yksi testaaja oppi sen nopeasti.
 - Hakutulokset vastasivat testaajien oletusta.
- Testaajat eivät käyttäisi ensisijaisena hakumenetelmänään aiheita kaunokirjallisuutta etsiessään.
 - Aihehaun todettiin palvelevan enemmän tieteellisten tekstien etsimistä.
- Kieliversioista näkyvien aiheanojen järjestys voi hämmentää käyttäjiä. Käyttäjät eivät välttämättä tunnista mistä kielestä on kyse, ja joissain tapauksissa sanasta ei ole pääteltävissä mikä kieli on kyseessä.
- ”Ohjaustermi” ei ollut testaajille tuttu käsite.

ajankuvaus ▾
kohtalo ▾
luontosuhde ▾
metsä ▾
jokihelmisimpukka ▾
itsemäärääminen ▾
raskaus ▾
raskauspahoinvointi ▾
polio ▾
S
H
V
L
A
F
9
E
polio
polio
polio
poliomyelitis ▾
barnförslamning ▾
Sulje

AHAA-Testauksen tuloksia

- AHAA-käytettävyydesteissä selvitettiin pop over –toiminnon käytettävyyttä suhteessa aiheosanarikastuksiin ja toimijahakuun arkistoaineistojen kannalta tarkasteltuna.
- [Linkki AHAA-testituloksiin](#)

- Testaajat käyttivät pop over –toimintoa luontevasti.
 - Henkilön lisätietojen etsiminen pop overin kautta onnistui helposti kaikilta testaajilta.
 - Hae kaikista tiedoista ja hae aiheista aiheutti kuitenkin hämmennystä myös AHAA-testaajille.
 - Samaten kieliversiot ja ohjaustermit eivät olleet täysin selkeitä testaajille.
 - Kieliversiolinkin hakutulokset eivät vastanneet testaajien odotuksia. Testaajat ajattelivat tuloksiin nousevan saman kielisiä hakutuloksia kuin linkissä; hakutulokset olivat kuitenkin vaihtelevasti eri kielillä.

Yhteenveto

- Kyppi.fi –linkki koettiin hyvänä lisänä Finnan tietuesivulle.
 - Linkin kannalta on vielä mahdollista pohtia pop overissa esiin tulevia asioita.
- Kirjastoaineiston kanssa pop over koettiin toimivaksi erityisesti tekijähaun kohdalla.
- Aihe sanojen kielirikastukset aiheuttivat hämmennystä.
- Testaajat epäröivät *hae aiheista* ja *hae kaikista tiedoista* linkkien eroavaisutta.
- Pop overin kautta tulevat aihe sanarikastukset olivat suurimmaksi osaksi hyvä asia testaajien mielestä.

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

Kansalliskirjasto
Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi